

Svar på det skriftliga spørsmålet SSS 451/2021 rd

Svar på skriftligt spørsmål om utarbetningen av ett program för att främja lärandet i det andra inhemska språket

Till riksdagens talman

I det syfte som anges i 27 § i riksdagens arbetsordning har Ni, Ärade talman, till den minister som saken gäller översänt följande skriftliga spørsmål SS 451/2021 rd undertecknat av riksdagsledamot Johan Kvarnström /sd:

Hur framskrider utarbetningen av ett program för att främja lärandet i det andra inhemska språket och

kunde det arbetet knytas till uppdateringen av nationalspråksstrategin?

Som svar på detta spørsmål anför jag följande:

I statsminister Sanna Marins regeringsprogram fastställs att det ska så snabbt som möjligt utarbetas ett program som främjar lärandet i det andra inhemska språket.

Ett av målen för Finlands utbildningspolitik är att möjliggöra mångsidiga språkval och kunskaper i båda inhemska språken. Med hjälp av programmet som främjar lärandet i det andra inhemska språket stöds i synnerhet uppnåendet av målet för en levande tvåspråkighet och stärkandet av ett positivt språkklimat i Finland. Beredningen av programmet pågår vid undervisnings- och kulturministeriet. Programmets mål anknyter för sin del till den nationalspråksstrategi som är under beredning och som justitieministeriet för närvarande bereder i samarbete med undervisnings- och kulturministeriet, finansministeriet och inrikesministeriet. Syftet med beredningen av programmet för att främja lärandet i det inhemska språket på andra stadiet är att intensifiera samarbetet med justitieministeriet. I utredningen om den svenskspråkiga utbildningen som främjar den utbildningsmässiga jämlikheten lyfte man fram behovet av att stärka de svenskspråkiga barnens och ungdomarnas kunskaper i finska (finska som andra språk).

Utvecklingen av språkkunskaperna börjar i tidig barndom och fortsätter som en livslång process. Den flerspråkiga kompetensen utvecklas hemma, i skolan och på fritiden. Utgångspunkten för språkundervisningen är att språket används i olika situationer. Funktionell tvåspråkighet byggs upp genom att utnyttja autentiska inlärningsmiljöer även utanför skolan. Skillnaderna och attityderna mellan individer utvecklas redan före skolåldern och därför har innehållet i småbarnspedagogiken och den grundläggande utbildningen stor betydelse.

Stödandet av språkbadsverksamheten främjar utvecklingen av undervisningen i svenska när det gäller undervisningen i A- och B-språken. Enligt metoden för språkbadsundervisning lär sig eleven språket genom att höra och aktivt använda det. I småbarnspedagogiken och förskoleundervisningen introduceras element som ger vägledning i att inleda språkstudier, såsom lekfullhet, spel, språkduschar osv. I småbarnspedagogiken stärks pedagogiken som stöder och vägleder till att inleda studier i det andra inhemska språket, bland annat genom att stödja lekfullhet, spel, språkduschar och språkbadsverksamhet.

Genomförandet av den grundläggande utbildningen styrs av statsrådets förordning om riksomfattande mål för utbildningen enligt lagen om grundläggande utbildning och om timfördelning i den grundläggande utbildningen, grunderna för den riksomfattande läroplanen för den grundläggande utbildningen från 2014 och de lokala läroplanerna. Statsrådet utfärdade den 28 juni 2012 statsrådets förordning om riksomfattande mål för utbildningen enligt lagen om grundläggande utbildning och om timfördelning i den grundläggande utbildningen. En central förändring jämfört med den timfördelning i den grundläggande utbildningen som tillämpats hittills var att tidpunkten för när B-språket började flyttas till årskurs 6 i stället för nuvarande årskurs 7. Detta innebär i praktiken när lärandet i svenska inleddes.

Inom utbildningen på andra stadiet är det meningen att genomförandet och finansieringen av programmets åtgärder ska kopplas till programmet för kvalitet och jämställdhet inom yrkesutbildningen (programmet Rätt att kunna) samt kvalitets- och tillgänglighetsprogrammet för gymnasieutbildningen. Utvecklingsprogrammet Rätt att kunna som förbättrar yrkesutbildningens kvalitet och jämställdhet säkerställer att alla som studerar inom yrkesutbildningen får gedigen yrkeskompetens och goda baskunskaper för arbete, liv och livslångt lärande. En högklassig gymnasieutbildning ger studerandena en bred allmänbildning och svarar för sin del på framtidens växande och föränderliga kompetensbehov samt på utmaningarna i det kontinuerliga kunnandet. En omfattande allmänbildning förutsätter också studier i båda nationalspråken. I gymnasieutbildningen kan studier i det andra inhemska språket på ett naturligt sätt kombineras med autentiska användningssituationer, vilket motiverar lärandet i och användningen av språket. Undervisnings- och kulturministeriet genomför utvecklingsprogrammet i samarbete med Utbildningsstyrelsen under åren 2020–2022.

I gymnasieutbildningen är utmaningen att genomföra mångsidiga språkprogram. Vid antagningen till högskolorna väljs studeranden till högskolan på basis av vitsorden i studentskrivningarna, vilket kan uppmuntra gymnasieeleverna att studera ämnen som ger fler poäng i stället för valfria främmande språk. Detta har visat sig påverka språkstudiernas popularitet i studentskrivningarna.

Helsingfors 17.9.2021

Undervisningsminister Li Andersson